

efter Begæring af Kommunalbestyrelsen eller et ved Byplanen oprettet Ejerlaug". § 12 er jo en af Forslagets Slutningsbestemmelser, og vi træffer atter i § 13 det samme Udtryk „Ejerlaug“: „Kommunalbestyrelsen og et ifølge Byplanen oprettet Ejerlaug kan fordre Politiets Bistand til Gennemførelsen af de Paalæg, der maatte gives i Overensstemmelse med denne Lovs Bestemmelser“. „Ejerlaug“ er ikke nævnt i Forslagets foregaaende Paragraffer, og den, der ikke har læst Boligkommissionens Forslag i sin Tid eller Landsforeningen „Bedre Byggeskik“s Betænkning og Forslag, vil uvilkaarlig standse ved dette Udtryk og spørge: „Ejerlaug“ — hvad er det for en Institution, man her i en af Forslagets Slutningsbestemmelser pludselig indfører? Det er jo ikke nærmere omtalt i de foregaaende Paragraffer. Jeg vil da gerne henvise til, at vi i Fjor her i Landstinget havde til Behandling et Forslag vedrørende en forandret Affattelse af Bygningsloven for Staden København; der var i dette Forslag først en Bestemmelse om, at Københavns Kommune kunde lade udarbejde Vejplaner, og disse Vejplaner medførte de samme Forpligtelser for de paagældende Ejere, som her er fastsat for de Ejere, der, om jeg saa maa sige, rammes af Byplanen. Men der var tillige i det paagældende Forlag tilføjet en Bestemmelse om, at private Grundejere ogsaa kunde lade udarbejde Byplaner og faa disse godkendt af Magistraten, og naar dette var sket, saa indtraadte dette „Ejerlaug“ eller dette Konsortium i de samme Rettigheder, som Kommunalbestyrelsen havde.

Jeg vil gerne spørge den højtærede Indenrigsminister, om det er Meningen med disse Bestemmelser, baade i § 12 og § 13, at Kommunen kan afstaa sin Ret, om jeg saa maa sige, helt eller delvis til et privat Konsortium, og om dette da, naar det har faaet en Byplan godkendt af Kommunalbestyrelsen, indtræder i Kommunalbestyrelsens Rettigheder og kan foretage Ekspropriation paa anden Mands Grund. Thi det er det, der er Sagen, der er ingen, der vil forhindre nogen i at udarbejde Vejplaner eller Byplaner paa deres egen Grund, naar de i øvrigt kan faa disse Planer godkendt. Men Spørgsmaalet er her, om de helt eller delvis træder i Kommunalbestyrelsens Sted, kan optræde paa det offentlige Vegne og forlange, at Naboer eller andre skal finde sig i at gaa ind under den Byplan, som de saaledes har ladet udarbejde, naar blot Planen er godkendt af Kommunalbestyrelsen. I den

Betænkning, som Landstingsudvalget angaaende Lovforslaget om en forandret Affattelse af Bygningsloven for Staden København afgav den 9. Marts 1923, holdt et Flertal paa, at man ikke kunde gaa saa vidt som til at lade den Ret, der tilkommer Københavns Kommune ifølge Lovforslaget, omfatte private, der maatte lade Vejplaner udarbejde, selv om saadanne Planer er godkendt af Magistraten. Flertallet udtaler, at man er saa meget mere betænkelig ved den omtalte Udvidelse af Ekspropriationsretten til ogsaa at tilkomme private, som Lovforslaget ikke indeholder nærmere Bestemmelser om Fremgangsmaaden, derunder Vedligeholdelse og Sikkerhedsstillelse for eventuelle Erstatninger.

Jeg nævnte før, at i Boligkommissionens Forslag havde man ogsaa tænkt sig, at private Konsortier skulde kunne lade udarbejde Byplaner, men Kommissionens Forslag indeholdt nærmere Bestemmelser angaaende den Sikkerhed, som skulde kunne forlanges af et saadant privat Konsortium, idet man gik ud fra, at naar Talen var om Kommuner, var Sikkerheden god nok, hvorimod der kunde rejses Tvivl i saa Henseende, naar Talen var om private. Jeg vil gerne spørge, om Udtrykket „Ejerlaug“ har Hensyn til det, som er omtalt i Boligkommissionens Forslag; ifald det er Tilfældet, vil jeg finde det tilraadeligt, at der, hvis man i øvrigt kan gaa ind paa at lade den omtalte Ret tilkomme private, optages nærmere Bestemmelser om den Sikkerhed, der da maa kræves af disse.

Loven skal ifølge Forslaget kun gælde for Købstæderne og Landet. Og det hedder i § 14: „Denne Lov gælder ikke for Staden København og for Frederiksberg Kommune, men kan efter vedkommende Kommunalbestyrelsens Indstilling ved kongelig Anordning udvides til disse med de Forandringer og Lempelser, der skønnes hjemlede ved disses særlige Forhold.“ Det er vistnok en ikke helt sædvanlig Bestemmelse. Eet var, at man udvidede Loven til uden videre at gælde for Københavns eller Frederiksberg Kommuner, naar disse ønskede det, men noget andet er at udvide den til at gælde for de paagældende Kommuner „med de Forandringer og Lempelser, der skønnes hjemlede ved disses særlige Forhold“. Naar man bruger Udtrykkene „Forandringer og Lempelser“, maa dette jo læses som ensbetydende med Skærpelser og Lempelser. Men selv om man ikke vil læse det paa den Maade,